

IN OCTAVA EPIPHANIE.

804 SERMO.

De circumcissione, baptismo, et verbo Domini ad Joannem. « Sic decet nos implere omnem justitiam. »
(*Matth. III, 15.*)

1. Populo duræ cervicis cultellus erat necessarius, et lapideis cordibus merito cultri lapidei debentur, qualibus a Jesu Nave facta circumcissio memorantur (*Josue v, 2, 3*). Noster autem Jesus, tanquam agnus mansuetus, omnem austeritatem abstulit. Domine, agnus es cum luna et lacte veniens : aufer a me, obsecro, cultellum istum. Durum enim videtur et crudele, parvulo recens nato cultrum lapideum adhibere. Sic agit misericors. Duritiam, duris bene congruam servis, filiis commutavit in mansuetudinem, ut rubiginem originalis peccati, quam vix cultellus eradere poterat, ex hoc jam cum unctione gratiæ facile lavet aqua. Nihil ergo mirum si pro diversitate temporum mutata sint sacramenta, ut daretur utrisque quod congruum erat eis. Ipse vero Christus utrumque suscepit, ut tanquam lapis angularis utrique parieti cohæreret, ac si duarum capita corrigiarum consuendo connecteret, sicut et Pascha figuratum ipse complevit, et verum protinus inchoavit.

2. Sed et propterea voluit circumcidi, ut ostenderet autorem se esse veteris legis, sicut et Evangelii; quoniam qui per se ipsum ait : *Nisi, quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non intrabit in regnum cælorum* (*Joan. III, 5*), ipse idem per servum suum prius dixerat, *Omnis anima cujus præputii caro circumcisa non fuerit, peribit de populo suo* (*Gen. XVII, 14*). Quod si solum baptisma suscepisset, videri poterat refugisse circumcissionem, tanquam nihil ad se pertinentem. Si vero circumcideretur et non baptizaretur, quando mihi persuaderi posset baptizari, circumcissione relicta? Nunc itaque post circumcissionem baptisma suscipiens, illud mihi tenendum tradidit, quod ultimo suscepit.

3. Denique communitatis amator et commendator, qui habitare facit unius moris in domo (*Psal. LXVII, 7*), quomodo communitatem desereret, et alios scandalizaret? Sic enim scandalizarentur videntes eum non circumcidi, sicut hodie scandalizaretur Ecclesia, si infantem videret non baptizari. Nec solum communitatis et unitatis bonum commendare, sed humilitatem voluit exhibere; ut ligaturam vulneratorum susciperet, qui solus erat absque vulnere. Hinc enim Apostolus dicit : *Misit Deus Filium suum in mundum, natum ex muliere, factum sub lege* (*Galat. IV, 4*).

4. Verum ne quis forte diceret : Quod circumcissus est parentes fecerunt (parvulus enim erat), jam triginta annorum ad baptismum ipse perrexit. Inclinator sub Baptistæ manibus caput tremendum potestatibus, et principatibus adorandum. Quid

mirum si Baptista contremuit? Quis vel ipsa cogitatione non contremiscat? O quam altum erit in judicio caput, quod modo sic inclinatur! et vertex qui modo tam humilis videtur, quam sublimis et et excelsus tunc apparebit! *Sine*, inquit, *modo : sic enim decet nos implere omnem justitiam*. Siquidem que in plenitudine temporis venit, et in quo habitat plenitudo divinitatis, nihil novit nisi plenum. Nam et legem non venit solvere, sed implere (*Matth. v, 17*). Est autem justitia quædam stricta et angusta valde, ita ut quam cito pedem verteris, in peccati foveam cadas : nec præponere se æquali, nec æquare præposito. Hujus definitio est, reddere unicuique quod suum est. Altera latior et amplior justitia, nec æquare se pari, nec inferiori præponere. Sicut enim grandis et gravis est superbia, præferre se æquali, aut æquare prælato, ita magnæ humilitatis est, inferiorem se exhibere æquali, aut æqualem inferiori. Maxima et plena justitia est, se inferiorem exhibere etiam ipsi inferiori. Sicut enim summa et intolerabilis superbia est, superiori se præponere ita inferiori se supponere [*alias subdere*], summa et plena justitia est. Quod 805 Joannes ait, *Ego a te debeo baptizari* (*Matth. III, 14*), de prima fuit, quia superiori se subdidit : quod autem Christus fecit, de plena justitia fecit, siquidem ille servuli sui manibus se inclinavit.

5. Videat nunc quisque quem imitetur, hunc, an eum qui extollitur super omne quod creditur Deus, aut quod colitur (*II Thess. II, 4*). Studeamus et nos, obsecro, fratres, adimplere omnem justitiam. Ipsa enim est via per quam ad lætitiā venit. Nam lætitiā præmium est, justitiā vero meritum et materia. Nam de ipsa justitiā erit lætitiā nostra, quando Christus apparebit vita nostra, et nos apparebimus cum ipso in gloria; quoniam ipse est qui factus est nobis a Deo Patre justitiā. Beati vero, qui etiam nunc de justitiā lætantur, et exhilarantur in conscientiis suis, sugentes mel de petra, oleumque de saxo durissimo. Nunc enim [*alias, autem*] videtur laboriosa justitiā : sed veniet quando in suavitate et jucunditate sine omni labore desideretur in habeatur, ametur et percipiatur, quando fruemur ipsa justitiā. Væ autem his qui prætergrediuntur viam, qui, relicta justitiā, vanam et transitoriam lætitiā quærunt! Cum enim de transitoriis quærunt lætitiā, non poterit non transire, transeuntibus his de quibus erat. Sicut enim lignis deficientibus deficit ignis, sic mundus transit, et concupiscentia ejus : haud dubium quin et lætitiā quoque.